

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 18.07.2024 nr 1-4/24/3539,
KLIM/24-0777/-1K/
Meie 08.08.2024 nr 1.2-3/1827-2

Kooskõlastuskiri kiirgusseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule

Lugupeetud minister

Täname, et olete esitanud kooskõlastamiseks kiirgusseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Oleme eelnõu koos Terviseametiga läbi vaadanud ning esitame alljärgnevad märkused, millega palume arvestada.

1. Teeme ettepaneku täiendada eelnõu punktiga 19 (muutub järgnevate punktide numeratsioon) järgmises sõnastuses:

„**19)** paragrahvi 42¹ lõikes 1 ja § 43 lõikes 1 asendatakse sõnad „kiirgustegevusloa omaja“ sõnadega „kiirgustegevuse teostaja“;“

Selgitus

Kuna Keskkonnaamet annab loa või registreeringu ning seab vastavad loa või registreeringu eritingimused, ei ole vajalik § 42¹ lõikes 1 eristada kiirgustegevusloa omajaid ja kiirgustegevusloa registreeringu omajaid. Tervise- ja tööministri 19. detsembri 2018. a määrus nr 71 „Meditisiinikiirituse protseduuride kiirgusohutusnõuded, meditsiinikiirituse protseduuride kliinilise auditi nõuded ning diagnostilised referentsväärtused ja nende määramise nõuded“ (edaspidi määrus nr 71), milles on sätestatud täpsustatud nõuded meditsiinikiirituse protseduuride osas, ei reguleeri mittemeditisiinilise kiirituse protseduuri tegemist rohkem, kui üksnes mittemeditisiinilisel eesmärgil tehtava teadus- või kliinilise uuringu puhul eetikakomitee hinnangu võtmist ning doosipiirangu seadmist. Juhime tähelepanu, et § 42¹ lõike 1 sõnastust on Keskkonnaamet seni tõlgendanud liiga avaralt. Kiirgustegevuse järelevalve puhul tuleb arvestada, et eelnimetatud määrust kohaldatakse eeskätt tervishoiuteenuse osutajatele ning ei ole võimalik nõuda mitte tervishoiuteenuse osutajatest kiirgustegevusloa omajatelt teatud nõuete täitmist, mida on võimalik täita ainult tervishoiuteenuse osutajatel (nt nõuded saatekirjale, nõuded ülesvõtete edastamisele tervise infosüsteemi). Palume mitmeti mõistetavuse vältimiseks kaaluda mittemeditisiinilisel eesmärgil meditsiiniseadmete kasutamise täpsemate nõuete kehtestamiseks KiS-i täiendava volitusnormi kehtestamist ning täpsemate nõuete sätestamist eraldi määruses.

Käesoleva eelnõu rakendusaktide kavandis on sätestatud, et väga väikese ohuga kiirgustegevus tuleb registreerida sellise elektriikiirgusseadme kasutamiseks, mille torupinge on suurem kui 30 kV ja töötamise ajal ei ületa doosikiirus seadme pinnast 0,1 meetri kaugusel ühte mikrosiivertit tunnis. Eeldatavasti kuuluvad selliste parameetritega seadmete hulka panoraamröntgenülesvõtete seadmed ning edaspidi asendab kiirgustegevuse registreering olemasolevat kiirgustegevusluba. Seega on meditsiinikiirituse protseduuride

kliinilise auditi nõuetekohase tegemise kohustus nii kiirgustegevusloa kui ka kiirgustegevuse registreeringu omajal.

2. Üldised märkused:

- Palume kasutada sarnast terminoloogiat. Termin „väga väikese ohuga kiirgustegevus“ tuleks üle vaadata § 68 lg 3, § 76¹, § 124² lg 2 p 1 ja 2, samuti rakendusakti kavandis (§ 1 lg 1).
- Juhime tähelepanu, et seletuskirja lk 18 (peatükk 8) loetelust on puudu, et eelnõu seadusena vastuvõtmise korral tuleb muuta määrust nr 71. Arvestades, et meditsiinikiirituse protseduuride tegemiseks kasutatakse teatud meditsiinikiiritusseadmeid, mis muudatuse jõustumisel liigituvad väga väikese ohuga tegevusteks ning mis edaspidi vajavad kiirgustegevuse registreeringut, tuleb hakata määruse nr 71 nõudeid kohaldama ka kiirgustegevuse teostajatele.

3. Märkused eelnõu punktile 47:

- Juhime tähelepanu, et eelnõu § 124² lõigete ja seletuskirja vastavate lõigete numeratsioon ei ole omavahel vastavuses.
- Lisaks jääb ebaselgeks, kas kiirgustegevuse teostajad, kes täna omavad kiirgustegevusloa, kuid nende kiirgustegevus eelnõukohase kiirgusohu tasemete muudatuse järel klassifitseerub väga väikese ohuga kiirgustegevuseks, peavad esitama Keskkonnaametile registreeringu taotluse või nad võivad seda teha. Eelnõu ega seletuskirja sõnastusest ei nähtu kohustust registreeringu taotluse esitamiseks.
- Kuidas on Keskkonnaamet kavandanud ca 400 kiirgustegevusloa omaja teavitamise võimalusest neil esitada registreeringu taotlus ning kas kiirgustegevuse teostajatele kaasneb sanktsioone, kui nad jätkavad kiirgustegevuse teostamist tähtajatu kiirgustegevusloa alusel, kuigi pärast eelnõukohaste muudatuste jõustumist peaksid nad hoopiski omama kiirgustegevuse registreeringut?
- § 124² lõikes 6 on sätestatud, et enne käesoleva seaduse jõustumist esitatud loa või loa muutmise taotlust menetletakse käesoleva seaduse kohaselt. Seletuskirjas on selgitatud, et menetluses olevaid taotlusi menetletakse seaduses sätestatu kohaselt, mis tähendab, et väga väikese ohuga kiirgustegevuse korral annab Keskkonnaamet taotluse nõuetele vastavuse korral registreeringu, mitte kiirgustegevusloa. Kas taotlejale tagastatakse enamakstud riigilõiv või on õigus taotlejal enamakstud riigilõivu tagasimaksmist taotleda, kui kehtiva seaduse kohaselt on esitatud kiirgustegevusloa taotlus ning tasutud riigilõiv 630 eurot kiirgustegevusloa taotluse läbivaatamise eest, kuid eelnõu kohaselt nähakse ette kiirgustegevuse registreeringu taotluse läbivaatamise eest riigilõiv 200 eurot?

Märkus seletuskirja mõjude osas:

- Seletuskirja lk 16 sõnastusest jääb ebaselgeks missugustel juhtudel ei kaasne rahalised kohustused seoses eelnõuga kavandatava muudatusega, et ka mõõduka kiirgusohuga tegevuste puhul peab kiirgustegevusloa omaja määrama kiirgusohutuse spetsialisti. Seletuskirjas on leheküljel 16 selgitatud järgmiselt: „Teatud juhtudel kaasnevad kiirgusspetsialisti määramise ja koolitusega rahalised kohustused (nt Kiirgusohutus OÜ hinnakirja kohaselt on esmane koolitus – 1500 EUR + km, täienduskoolitus – 750 EUR + km (<https://kiirgusohutus.ee/teenused-hinnakiri/>)). Kulude vähendamiseks on võimalik kiirgusohutusspetsialistiks koolitada juba ettevõttes olemasolevat personali või kiirgusohutuse spetsialisti teenus sisse osta. -//- Seega on 125 kiirgustegevuse teostajal vaja määrata kiirgusohutuse spetsialist.“. Arvestades, et kiirgusohutuse spetsialiste saavad koolitada kehtivat tunnistust omavad kiirgusekspertid, kes tõenäoliselt (kuna eelnõu väljatöötaja on viidanud ühe kiirguseksperti teenuse hinnakirjale) ei osuta koolitusteenust ega kiirgusohutuse spetsialisti teenust ilma tasuta, kaasnevad kõigil 125 kiirgustegevusloa omajal rahalised kohustused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Riina Sikkut
terviseminister

Lisaadressaadid:
Terviseamet

Susanna Jurs
Susanna.Jurs@sm.ee